

DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro. Nr. 3).

—:-:—

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Prenumerata kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., 1/2 strony—20 zł. 1/4 strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

—:-:—

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Cena egzemplarza 25 groszy.

Nr. 5. (200) | **Lublin, dnia 2-go kwietnia 1927 roku.** | **Rok VII.**

DZIAŁ URZĘDOWY.

Z obrad Rady Miejskiej.

posiedzenie z dnia 3 marca 1927 roku.

I. „Rada Miejska uchwala: w celu umożliwienia Magistratowi normalnej eksploatacji Gazowni Rada Miejska uchwala upoważnić Magistrat m. Lublina na użycie z remanentu pożyczki Ulenowskiej 50,000 dolarów (pięćdziesiąt tysięcy dolarów) na inwestycje Gazowni Miejskiej, a mianowicie:

1) na urządzenie nowego rurociągu gazowego.

2) na budowę nowego (czwartego z kolei) zbiornika gazu o pojemności do 6,000 $m.^3$,

3) na ustawienie nowej aparatowni, t. j. ssaka, odsmalacza, regulatora, zegara i t. p.

i 4) na budowę nowego budynku do umieszczenia aparatowni”.

Prezydent miasta: (—) *C. Szczepański.*
Naczelnik Wydziału: (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Egzekwowanie należności Kas Chorych.

(H). W sprawie powyższej M-stwo Spraw Wewn. pismem Nr. 1. O. L. 12594/26 udzieliło w lutym M-stwu. Pracy i Op. Sp. następującej opinji, podanej również do wiadomości Wojewodom na terenie b. zaboru rosyjskiego (podajemy w streszczeniu):

Zdaniem M-stwa Spraw Wewn. Kasom Chorych nie przysługuje prawo utrzymywania własnych egzekutorów dla ściągania należytości Kas. Do wniosku takiego dochodzi M-stwo na podstawie interpelacji art. art. 52 i 53 ustawy o Kasach Chorych. Wyrażenie ustępu I art. 53 tej ustawy: „w ten sam sposób, jak podatki gminne” należy bowiem uważać za równoznaczne z wyrażeniem: „przez te same organa, co podatki gminne”. Wynika to z zestawienia ustępu I z ustępem II art. 53 i z art. 107 ustawy.

Ustęp II art. 53 poddaje bowiem roszczenia Kas Chorych pod orzecznic-

two sądów cywilnych, przez co przyrównywuje sposób ich egzekwowania tak co do formy, jak i organów egzekwujących do sposobu egzekwowania innych kategorji należności, przewidzianych w art. 161 — 1 U. P. C. Byłoby to zaś zbędne w odniesieniu do składek, gdyby Kasy Chorych miały prawo posiadać własnych egzekutorów, uprawnionych do egzekwowania na podstawie orzeczeń Kas, bez pośrednictwa innych instytucji publiczno-prawnych, jak sądów lub samorządów (dla b. zab. ros.) wzgl. bez pośrednictwa samorządów lub organów administracji państwowej (w b. dzielnicach: austr. i pruskiej, gdzie w myśl art. 107 nie ma zastosowania ustęp II art. 53). Zresztą gdyby ustawodawca chciał był dać Kasom Chorych prawo utrzymywania własnych egzekutorów, to — wspomniawszy wyraźnie o inkasentach bieżących składek — musiałby był tem wyraźniej powiedzieć o egzekutorach, których funkcje sa o wiele ważniejsze, niż czynności inkasentów i dotyczy praw obywateli.

W dalszym ciągu opinji wypowiada się M-stwo przeciwko stosowaniu egzekucji Kas Chorych do instytucji publiczno - prawnych, a to z uwagi na to, iż: 1) nie uważa za dopuszczalne, aby kwestję tę w odniesieniu do należytości Kas Chorych mogli rozstrzygnąć egzekutorowie Kas, którzy, będąc instytucją nie opartą na ustawie, nie mają tem samem do swego użytku żadnych przepisów postępowania egzekucyjnego, ograniczających gdzieindziej (np. w postępowaniu sądowo egzekucyjnem) samowolę organów egzekucyjnych; 2) nie może M-stwo uznać za dopuszczalne kierowanie egzekucji do mebli i innych urządzeń biurowych, znajdujących się w urzędach i potrzebnych im do wykonywania ich funkcyj publiczno-prawnych, jak to miało miejsce z urzędem gm. w Bolesławiu, pow. olkuskiego, lub w biurach Wydz. Pow. w Wierzbniku. Jest to zresztą choćby i z tego względu zbędne, że władze nadzorcze nad samorządami mają w swej dyspozycji środki do wymuszenia na opornych instytucjach nadzorowych wypełniania ich obowiązków np. pod postacią wstawienia im do budżetów odnośnych sum, potrzebnych do pokrycia należytości Kas

---

Rząd o reformie samorządów

Na posiedzeniu komisji administracyjnej Sejmu w dniu 23 b. m. dyrektor departamentu samorządowego Min. Spr. Wewn. p. Weisbrod, złożył imieniem Rządu następujące oświadczenie:

(Dokończenie)

Z takim samym realizmem należy odnosić się do sprawy w stosunku do Małopolski, gdzie stan rzeczy jest o wiele gorszy. Pamiętać bowiem należy o tem, że jedynie w gminach województwa Krakowskiego panuje stan faktyczny, zgodny z obowiązującem prawem. Na tym bowiem terenie komisja likwidacyjna przez wprowadzenie czwartego, powszechnego koła wyborczego przy wyborach gminnych stworzyła możność przeprowadzenia wyborów, z której Rząd skorzystał. Natomiast w gminach pozostałych województw i w powiatach wszystkich województw małopolskich panuje stan ex lex. Albowiem żadna ustawa nie odroczyła wyborów komunalnych w Małopolsce. Formalnie rzecz biorąc, prawny obowiązek przeprowadzenia wyborów istnieje i powinien być wykonany każdorazowo po skończeniu się kadencji organów komunalnych. Podobnie, jak zaniedbanie przeprowadzenia wyborów, tak też nie jest zgodna z prawem instytucja komisarycznych zarządów gminnych i powiatowych, jako organów stałych i normalnych. Obowiązujące ustawy galicyjskie bowiem przewidują ją jako nadzwyczajną i chwilową, obliczoną właściwie na czas przeprowadzenia formalności wyborczych.

Opierając się na obowiązującym stanie prawnym, należałoby więc w Małopolsce Wschodniej przeprowadzić wybory w gminach wiejskich i miejskich według systemu trzech kół wyborczych, wykluczającego od prawa głosowania obywateli, nie opłacających podatków bezpośrednich. Podobnie istnieje prawny obowiązek przeprowa-

dzenia w całej Małopolsce wyborów do reprezentacyj powiatowych w czterech kurjach opartych częściowo na stanie posiadania nieruchomości, częściowo na cenzusie podatkowym.

Próba wprowadzenia w ordynacji wyborczej w Małopolsce zmian zasadniczych, podjęta przez wnioskodawców „małej ustawy", spotkała się z równie zasadniczemi sprzeciwami, jak tego dowodzi ostatnia dyskusja w Komisji Administracyjnej, Niewątpliwie każda inna próba zmian gruntownych spotka się z takiemi samemi trudnościami. Tymczasem „mała ustawa" będzie przedstawiała wtedy tylko wartość, jeżeli będzie przeprowadzona natychmiast. Dlatego też—zdaniem Rządu—należy chwilowo zrezygnować z głębiej sięgających zmian, a zadowolić się minimalnemi, któreby jednak pozwoliły na przywrócenie stanu prawnego i uruchomienie samorządu, dziś faktycznie nieistniejącego. Takiem minimum w dziedzinie samorządu gminnego byłoby rozciągnięcie stanu istniejącego już w województwie Krakowskiem na teren całej Małopolski. W dziedzinie samorządu powiatowego rozciągnięcie dekretu, obowiązującego w b. zaborze rosyjskim na Małopolskę — uzgodni organizację samorządu z konstytucją. Wreszcie przeniesienie ordynacji wyborczej do sejmików powiatowych z b. zaboru rosyjskiego do Małopolski ze zmianami koniecznemi ze względu na różnice, zachodzące między gminami zbiorowemi i jednowioskowemi, stworzy możność przeprowadzenia wyborów powiatowych bezzwłocznie po wyborach gminnych.

Postulaty powyższe podyktowane koniecznościami dnia nie wiążą się oczywiście z zagadnieniem zasadniczej reformy samorządu, która w najbliższym czasie nastąpić musi, i nie przesądzają pod żadnym względem kierunku tej reformy.

Nieuczynienie im jednak zadość byłoby równoznaczne z utwierdzeniem dzisiejszego, szkodliwego i pod wieloma względami nielegalnego stanu rzeczy".

Instrukcja rachunkowa

Uprawnienia Min. Spraw Wewn. do ujednostajnienia na obszarze całego Państwa zasad rachunkowości w związkach komunalnych przewidziane zostały częściowo bezpośrednio, częściowo pośrednio w rozporządzeniu Prezydenta z dnia 17-go czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. W zakresie rachunkowości rozporządzenie włożyło na związki komunalne następujące obowiązki: 1) prowadzenia dokładnej rachunkowości pobranych wpływów i dokonanych wydatków, jak również zaległości poborowych i płatniczych (par. 9), 2) sporządzania z końcem każdego roku sprawozdania rachunkowego, celem złożenia reprezentacji związku, (par. 9, ustęp 2), 3) prowadzenia księgi inwentarzowej, która z końcem roku winna dawać dokładny obraz czynnego i biernego stanu majątkowego związku. Min. Spraw Wewnętrznych zobowiązane zostało w sposób bezpośredni do wydania bliższych przepisów, regulacyjnych sprawę prowadzenia księgi inwentarzowej, oraz przygotowywania i składania reprezentac jom samorządowym rocznych sprawozdań. Poza tem dwoma fragmentami rachunkowości związków samorządowych, co do których Ministerstwo Spraw Wewn. ma pozytywny obowiązek wydania szczegółowych instrukcyj rozporządzenie nie zawiera przepisów, któreby nakazywały w sposób jednolity, czy też w sposób inny, przepisami zgóry normować całokształt zasad rachunkowości związków samorządowych.

Prawo Min. Spraw Wewnętrznych do wydania podobnej instrukcji, czy też szeregu instrukcyj, może być wyprowadzone pośrednio, z faktu przepisania związkom samorządowym obowiązku prowadzenia dokładnej rachunkowości i uprawnień nadzorczych Ministerstwa.

Inną stroną zagadnienia jest kwestja życiowej potrzeby wydania instrukcji, któraby ujednostajniła rachunkowość związków komunalnych, wprowadzając przytem zasady najbardziej po-

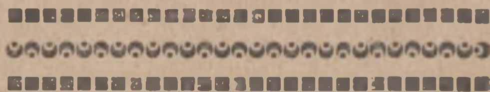
trzebom samorządowym odpowiadające. Dziś sprawa ta jest unormowaną mniej więcej jednolicie na terenie Małopolski, gdzie obowiązuje szereg instrukcyj, wydanych jeszcze przez b. wydział krajowy dla poszczególnych rodzajów związków komunalnych. Również na obszarze b. dzielnicy pruskiej system rachunkowości przyjął się w związkach komunalnych poszczególnych rodzajów, w mniej więcej jednolity sposób. Najwięcej różnych form spotkać można na obszarze b. zaboru rosyjskiego, dla którego wydany został w r. 1920 jeden tylko regulatyw w postaci instrukcji kasowo-rachunkowej dla wydziałów powiatowych. Panuje więc na obszarze całego Państwa wielka rozmaitość form i systemów, co nie przyczynia się ani do doskonalenia jakichś zasad ogólnych rachunkowości samorządowej, ani też nie ułatwia kontroli ze strony władz nadzorczych. Dodać należy, że zachodzą wypadki także i wadliwego ujęcia tej tak ważnej dziedziny w samorządzie, zrozumiałe, o ile wziąć pod uwagę, że autorami zarówno instrukcji, jak i systemów rachunkowych w niektórych związkach samorządowych, niezawsze byli ludzie odpowiednio kompetentni. Potrzeba więc wydania ogólnej instrukcji rachunkowej dla wszystkich związków samorządowych niewątpliwie istnieje, zwiększyła się zaś po ujednostajnieniu przepisów budżetowych.

Min. Spraw Wewnętrznych wyszło z obu założeń: potrzeby instrukcji i swego uprawnienia do jej wydania. Opracowany też został w styczniu r.b. projekt, przesłany następnie do zaopinjowania centralnym zrzeszeniom samorządowym, wreszcie przedyskutowany na specjalnej konferencji, zwołanej przez Min. Spraw Wewnętrznych. Projekt wychodzi z założenia najdalej posuniętej unifikacji, przewiduje więc wydanie jednolitej instrukcji rachunkowej dla wszystkich związków komunalnych, przesądza nawet jednolity system księgowości we wszystkich bez różnicy związkach, a więc zarówno w miastach wielkich, jak i w małych, powiatowych związkach komunalnych, oraz gminach wiejskich wielowioskowych i jednowioskowych. Za obowiązujący system księgowości przyjęty został system podwójnych zapisów, bądź metodą włoską, bądź amerykańską. Do tego systemu dostosowane zostały też i inne wiążące się z niem przepisy projektu. Zagadnienia: 1) księgi inwentarzowej i 2) sprawozdań rachunkowych rocznych zostały potraktowane łącznie z innemi przepisami instrukcji, jako jej części.

Pytania, jakie nasuwają się przy rozpatrywaniu całokształtu omawianego zagadnienia byłyby następujące: 1) czy instrukcja wogóle jest potrzebną i czy Ministerstwo nie powinno poprzestać na wydaniu przepisów, do których zostało zobowiązane bezpośrednio, t. z. o księdze inwentarzowej i o sprawozdaniach rachunkowych rocznych, 2) czy jest potrzebnem a, przedewszystkiem, czy możliwem, wydanie jednolitej instrukcji dla wszystkich bez wyjątków związków komunalnych, 3) czy należy wprowadzać przymusowo do rachunkowości związków komunalnych zasady podwójnej księgowości, 4) wreszcie, czy projekt zadawalająco rozwiązał kwestję księgi inwentarzowej. Wprawdzie przepisy projektu poza wymienionemi mogłyby nasunąć szereg innych kwestyj do rozważenia, jednak nie byłyby to sprawy zasadniczego znaczenia i w ogólnych rozważaniach można je pominąć.

(D. n.)

(Samorząd № 9 27/II—1927 r.)

Treść № 4.

Z obrad Rady Miejskiej.
Egzekwowanie należności Kas Chorych.
Rząd o reformie samorządów.
Instrukcja rachunkowa.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.